

При намерения за фотоволтаични системи:

1. При намерения за изграждане на фотоволтаични и/или соларни съоръжения/инсталации/системи/паркове (вносяни под различни наименования) за производство на електроенергия следва да се съобрази, че в Приложение № 1 или № 2 от ЗООС няма изрично точно така формулирана позиция или близка по наименование, като следва да се отчете, че такава позиция няма и съответно в Анекси I и II на Директива 97/11/ЕО, изменяща и допълваща Директива 85/337/ЕЕО. Въз основа и на действащата българска и европейска нормативна уредба, не би могло **категорично и еднозначно** да бъде потвърдено, че такъв вид инвестиционни предложения биха могли да бъдат определени като попадащи в някоя от позициите на Приложения № 1 или № 2 на ЗООС, в т.ч. е спорно и трудно обосновано по компетентност само на МОСВ или на някое от неговите поделения да бъде изрично потвърдено, че такива намерения попадат неоспоримо дори и в т. 3, б. „а” от Приложение № 2 на ЗООС или в която и да е било друга позиция от това приложение. Следва да се отчита също така, че част от такива намерения са за изграждането на свободни покривни пространства на големи сгради в регулационните граници на населените места и селищни образувания.

2. Независимо от липсата на изрична позиция в Приложения № 1 и № 2 на ЗООС за такива намерения, наложително е да бъдат отчитани и съобразявани реалните условия и инвестиционен интерес за развитие в страната, които в някои случаи дори се предвиждат на площи над 1000 дка земеделска земя или горски фонд. В тази връзка следва да бъде уеднаквена практиката в системата на МОСВ, която да бъде съобразена със следното: при намерения за изграждане на фотоволтаични и соларни паркове в **извънурбанизирани** територии (извън регулационните граници на населени места и селищни образувания), при наложителност от промяна на предназначението на земеделска земя или изключване от горски фонд, считам за целесъобразно и подходящо да бъде процедирано по реда на глава шеста от ЗООС, **чрез преценяване на необходимостта от извършване на екологична оценка на изисквания се за такова намерение подробен устройствен план (ПУП), възложен по реда на Закона за устройство на територията (ЗУТ)**. В тази връзка съответният компетентен орган трябва да съобразява възможността, която се предоставя (което е и неоспоримото нормативно основание, приложимо за конкретните случаи) чрез чл. 2, ал. 2, т. 4 от Наредбата за ЕО. Препоръчва се, случай по случай, в зависимост от конкретното намерение и предвиденото местоположение, да бъде анализирана вероятността от значително въздействие върху околната среда при прилагането на допуснатите за изработване ПУП по реда на ЗУТ с цел изграждането на такива съоръжения. В тези случаи също следва да бъде съобразявано и вероятното т.нар. раздробяване на цялостното намерение, както и кумулирането на съответното намерение с други съществуващи, изграждащи се или планирани намерения за строителство в съответния район.

Подобен подход следва да бъде прилаган, когато съответният компетентен орган по околна среда прецени, че има вероятност от значително въздействие върху околната среда и при намерения за изграждане на такива съоръжения/инсталации/системи/паркове и в имоти, които са със статут на урбанизирани, но по действащи устройствени планове са с друго предназначение и е наложително също по реда на ЗУТ чрез изменение на устройствен план да бъде променено конкретното предназначение на съответния имот/имоти.

Същият подход за процедиране по реда на глава шеста от ЗООС чрез преценяване на необходимостта от извършване на ЕО за ПУП или изменение на Общ устройствен план или друг вид план намирам за приложим и по отношение на намерения за устройване и изграждане в **извънурбанизирани** територии и на относително големи жилищни комплекси (за които е наложително да бъдат проведени процедури по промяна на предназначението на земеделската земя или по изключване от горски фонд) и за които съответният компетентен орган по околна среда мотивира свое мнение за предположения за значително въздействие върху околната среда при прилагането на съответния план.

Когато за реализиране на намерението и/или свързаните с него съпътстващи обекти и дейности се изисква най-напред да бъде изготвено изменение на устройствен или друг план от по-високо ниво (например Общ устройствен план – ОУП и/или ПУП с по-голям териториален обхват от този, необходим за реализиране на конкретното намерение) по реда на специализираната нормативна уредба (ЗУТ или друг закон), процедирането по реда на глава шеста трябва да бъде съобразено с йерархичната последователност на изискващите се планове, проучвания, проекти.

Ако за намерението се налага най-напред да бъде изменен ОУП, то на основание чл. 2, ал. 1, т. 3 от Наредбата за ЕО изменението на ОУП също е предмет на преценяване на необходимостта от извършване на ЕО.

Обръщаме Ви внимание, че и със специализираната нормативна уредба, по-специално чл. 138, ал. 1 от Наредба № 14/2005 г. също достатъчно ясно е регламентирано, че местоположението на обектите и за фотоволтаичните системи извън границите на урбанизираните територии, се определя въз основа на ПУП, съответстващи на предвижданията на ОУП, ако има такива, и парцеларни планове, одобрени по реда на ЗУТ.

Във връзка с това, при внасяне на уведомление от страна на възложител за намерения за изграждане на фотоволтаични системи, следва да изискват информация и/или уточнение относно необходимостта от изготвяне или изменение на устройствени планове, с цел коректното уточняване на приложимите процедури по реда на глава шеста от ЗООС. Това уточнение следва да бъде предоставяно от съответния компетентен за това орган по реда на ЗУТ.

В случай на провеждане на процедура по екологична оценка за съответния ПУП, изменение на ПУП или изменение на ОУП, трябва да бъде внесено задание за изготвяне на плана на основание чл. 125, ал. 6 от ЗУТ, както и съответният акт, с който се възлага/разрешава изготвянето на устройствения план.

3. И при такъв вид намерения следва да се отчитат специфичните изисквания на специализираната нормативна уредба, по-специално *Наредба № 14 от 15.06.2005 г. за технически правила и нормативи за проектиране, изграждане и ползване на обектите и съоръженията за производство, преобразуване, пренос и разпределение на електрическа енергия* (в сила от 29.09.2005 г., издадена от Министерството на регионалното развитие и благоустройството и Министерството на енергетиката и енергийните ресурси, Обн. ДВ. бр. [53](#) от 28 юни 2005 г., изм. ДВ. бр. 73 от 5 септември 2006 г.)

4. Освен необходимостта от проучване и уточняване на приложимата процедура предвид конкретните обстоятелства, е наложително да бъде съобразявано и дали се представят еднозначни потвърждения за това, че иницирането на процедура по реда на глава шеста от ЗООС е от лице, което удовлетворява изискванията да бъде „*възложител на съответния план или програма*”. Определенията за тези лица са регламентираны в § 1 на Допълнителните разпоредби на ЗООС, по-специално т. 21. „*възложител на план или програма*“ е лицето или органът, **който е оправомощен да възложи изготвянето на плана или програмата.**

Правата за инициране или кандидатстване за одобряване на намеренията за изграждане на фотоволтаични системи, както и редът за възлагане, съответно оправомощаване, изготвянето на изискващите се планове, следва да се съобразяват и отчитат по реда на специалния закон – ЗУТ.

В случай, че такива доказателства не бъдат представени, започналата процедура следва да бъде прекратена по съответния регламентиран ред.

5. Намираме, че намерения за разполагане на такива обекти в земеделски или горски фонд, преди да бъде променено предназначението на земите или да бъдат изключени от горския фонд, следва да бъдат извършени достатъчни проучвания, за да може да бъде взето балансирано решение преди допускане на устройването, разполагането и експлоатацията на такъв тип съоръжения. В тази връзка намираме, че за подпомагане вземането на такава

решение трябва да бъдат налице резултатите от специфичните проучвания и данни за фотоволтаичните системи, посочени в чл. 136, т. 3 от Наредба № 14/2005 г., по-специално:

- а) данни за слънчевата радиация в съответното географско местоположение;
- б) мощност на товара на база очаквано потребление на електрическа енергия;
- в) степен на сигурност за предпазване на PV системата от повреди;
- г) наличен софтуер и неговата валидност за избраното местоположение.

6. При преценяването на необходимостта от извършване на ЕО за съответния план във връзка с намерение за изграждане на фотоволтаични системи, следва да се отчитат особеностите на всеки конкретен случай по отношение на площ, мащабността, мощност, категория земеделска земя и други специфични особености на намерението в неговата цялост, в т.ч. необходимост от довеждаща инфраструктура, поддържащи и сервизни дейности, електропроводи и др., като се отчитат и особеностите на специализираната нормативна уредба, по-специално Наредба № 14/2005 г. и други приложими, в т.ч. и налични методически указания.

При преценяването трябва да бъдат съобразени критериите по чл. 85, ал. 4 от ЗООС. При отчитането на кумулативното въздействие следва да се съобразят наличните в съответната РИОСВ данни и процедури за намерения в близост до предлаганото местоположение не само за фотоволтаични системи, но и за други намерения или съществуващи обекти и дейности, както и съществуващото или определено по предназначение ползване на близко разположени имоти. Такива данни следва да се изискват от съответния вносител и/или да бъдат осигурявани/проверявани чрез посещение на място за проверка, чрез провеждане на консултации със специализирани компетентни органи. За изясняване на степента на въздействие и риска за човешкото здраве, особено при намерения за разполагане на фотоволтаичните системи в близост до населени места, селищни образувания или обекти, подлежащи на здравна защита, задължително трябва да се изисква становище от специализираните компетентни органи на Министерство на здравеопазването, на основание чл. 13, ал. 1 от Наредбата за ЕО. Също така намираме за изключително наложително на същото основание при всички случаи да бъдат провеждани консултации с общинските органи по отношение на политиката на общината за устройствено планиране и развитие, както и с други ведомства по отношение на възможностите за присъединяване към електропреносна мрежа, необходимост от допълнително изграждане на електропроводи и свързани с това съоръжения.

При провеждане на процедурата по оценка за съвместимостта чрез процедурата по реда на глава шеста от ЗООС следва да се отчитат режимите - забраните, ограниченията и др. регламентирани за засягани защитени територии по смисъла на Закона за защитените територии и/или защитени зони по смисъла на ЗБР. При нормативно регламентирана забрана и съответно недопустимост на намерението за изграждане на фотоволтаични системи, започналата процедура следва да бъде прекратена по съответния регламентиран ред.

Следва да бъде изисквано представянето на пълна, адекватна и достатъчно подробна информация по чл. 8 от Наредбата за ЕО по отношение на цялостното намерение за устройване на фотоволтаичните системи, която трябва да бъде осигурявана от страна на възложителите. В случай, че информацията не се допълни или не се представи в определения срок, започналата процедура следва да бъде прекратена по съответния регламентиран ред.

При предположения за значително въздействие върху околната среда, дори и само по отношение на един от критериите по чл. 85, ал. 4 от ЗООС, компетентният орган следва да мотивира решение да се извърши екологична оценка.

При провеждане на процедурата по оценка за съвместимостта чрез процедурата по реда на глава шеста от ЗООС следва да се прилага стриктно и разпоредбата на чл. 31, ал. 8 от ЗБР, съгласно която, когато компетентният орган прецени, че има вероятност съответното намерение или план да окаже значително отрицателно въздействие върху

защитена зона, този орган трябва да постанови решение да се извърши екологична оценка, в рамките на които да се извърши и оценка за съвместимост.

7. При мотивирано изискване на провеждане на процедура по ЕО, следва да се отчетат освен всички посочени по-горе специфични изисквания, също така и резултатите от проведени консултации, в т.ч. от пряко засегнатото население. Следва да се отчетат и плановете, програми, стратегии на по-високо ниво, които съдържат мерки или изисквания по отношение на фотоволтаични системи.

Директорите на РИОСВ следва да създадат организация при подготовката на проектите за становища по ЕО, в т.ч. мотивиране на съответно становище, да се отчетат особеностите, капацитетите и мащабността на намерението, така също и особеностите на местоположението и наличие на други намерения в района на намерението, констатирани или предполагаеми по-значителни въздействия, дори и те да бъдат само по отношение на един компонент или фактор на околната среда. При съгласуване от страна на компетентния орган по околната среда трябва да има достатъчно проучвания, данни и анализи, както и гаранции за осъществяване на необходимите мерки с цел спазването на нормите за качество на околната среда.